

PLEASE NOTE! THIS IS SELF-ARCHIVED VERSION OF THE ORIGINAL ARTICLE

To cite this Article: Marjamaa, M. (2013) AMK-kirjastot YT-talven jälkeen: miten melankoliasta eteenpäin? *Kreodi*, 1.

URL: <https://www.kreodi.fi/en/4/Ajankohtaista/145/AMK-kirjastot-yt-talven-j%C3%A4lkeen-Miten-melankoliasta-eteenp%C3%A4in.htm>

AMK-KIRJASTOT YT-TALVEN JÄLKEEN: MITEN MELANKOLIASTA ETEENPÄIN?

Minna Marjamaa

Amkeissa eletään kovia aikoja: Aloituspaikkoja vähennetään, pieniä yksiköitä suljetaan, yt-neuvotteluita käydään ja toimiluvat haetaan uudestaan syksyllä 2013. Miten jatkaa jäljelle jääneillä eväillä eteenpäin kirjastoissa? Kysyin kuulumisia kahdelta yt-neuvottelut läpikäyneeltä AMK-kirjaston johtajalta, Kari Tiaiselta (Karelia) ja Sirkku Blinnikalta (LAMK).

LÄHTÖKOHTA

Opetus- ja kulttuuriministeriö asetti vuonna 2008 tavoitteeksi, että ammattikorkeakoulujen määrä vähenee ja niiden koko suurenee. Tavoite on, että maassamme on vuonna 2020 enintään kahdeksantoista ammattikorkeakoulua ja niiden opiskelijamäärä on vähintään 2 500 kokopäiväopiskelijaa.

Tällä hetkellä ammattikorkeakouluja on 25, kun seuraavat yhdistymiset on toteutettu:

- **Helia ja Haaga yhdistyivät vuoden 2007 alusta Haaga-Heliaksi (7500 opiskelijaa)**
- **Stadia ja EVTEK yhdistyvät Metropoliksi 1.8.2008 alkaen (16 000 opiskelijaa)**
- **Svenska yrkeshögskolan ja Yrkeshögskolan Sydväst muodostavat 1.8.2008 alkaen Novian (4000 opiskelijaa)**
- **Piramk ja TAMK yhdistyivät TAMKiksi 1.1.2010 (10 000 opiskelijaa).**

Lisäksi amkit ja yliopistot ovat muodostaneet keskenään erinäisiä liittoumia ja konsortioita.

YT-NEUVOTTELUT JA KIRJASTOJEN TALOUS

Tämä vuosi on ammattikorkeakouluissa yt-neuvottelujen aikaa. Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto [ARENE](#) kartoitti ammattikorkeakoulujen yt-neuvottelutilannetta syyskuussa 2012. Tulokset olivat seuraavat (22 amkista tuli vastaus):

- neljäsatoista ammattikorkeakoulussa on pidetty yt-neuvottelujen ensimmäinen vaihe
- seitsemässä ammattikorkeakoulussa neuvotteluja ei ole vielä pidetty syyskuussa 2012 mennessä, mutta neuvotteluja käynnistyi heti vuoden vaihteen jälkeen.

Kiristynyt tilanne heijastuu luonnollisesti myös kirjastoihin. Sirkku Blinnikan tekemässä kyselyssä syksyllä 2012 suurimmassa osassa kirjastoista (17 AMK-kirjastosta 21:stä vastanneesta) talous pieneni vuonna 2013 verrattuna vuoteen 2012. Samalla henkilöresurssit laskevat vuosina 2012–2015 ainakin 20 henkilötyövuotta.

Miltä ammattikorkeakoulujen leikkaukset ja yt-neuvottelut ovat tuntuneet amk-kirjastoissa? Kaksi kirjastonjohtajaa vastasi kysymykseen.

KARELIAN KARI TIAINEN: KIRJASTON HENKILÖKUNTA ON OSAAVAA

– Karelia Ammattikorkeakoulu Osakeyhtiössä käytiin yt-neuvottelut 30.1.–13.3.2013 välisenä aikana. Neuvottelujen perusteena olivat työsopimuslain mukaiset tuotannolliset ja taloudelliset syyt.

Mitä yt-neuvottelut merkitsivät ammattikorkeakoulun ja kirjaston osalta?

– Karelia-ammattikorkeakoulussa käytyjen YT-neuvottelujen perusteella vuosina 2013–2014 päättyviä määräaikaista työsuhteita jätetään täyttämättä, henkilökuntaa osa-aikaistetaan ja irtisanotaan. Lisäksi eläkkeelle tai osa-aikaeläkkeelle siirtyvien määrä on otettu huomioon arvioituissa henkilöstövähennyksissä. Kirjasto- ja tietopalvelut rajattiin yt-neuvottelujen ulkopuolelle, koska tänä vuonna tarvittaviin henkilöstösäästöihin päästiin muilla keinoilla. Yksi kirjaston työntekijä siirtyi määräaikaiseen tehtävään koulun toiseen yksikköön, eikä kirjastoon palkattu hänen tilalleen sijaista.

Minkälaisia tunnelmia muutoksista on kirjastossanne herännyt?

–Tunnelmat ovat olleet luonnollisesti vaihtelevia. Sen jälkeen kun kirjasto- ja tietopalvelut rajattiin yt-neuvottelujen ulkopuolelle henkäistiin helpotuksesta.

Minkälaisia ajatuksia kirjaston kehittämisestä tulevaisuudessa teillä AMK-kirjastossanne on?

–Kirjasto- ja tietopalvelut tuotetaan tehokkaasti sillä resurssilla joka on käytettävissä. Kirjasto- ja tietopalvelut on jo nyt keskitetty tehokkaasti yhteen toimipaikkaan ja kirjaston henkilökunta on pitkälle koulutettua ja osaavaa. Palveluja kehitetään tekemällä tiiviimpää yhteistyötä kehysorganisaation kanssa. Myös viestintään tullaan kiinnittämään entistä enemmän huomiota.

SIRKKU BLINNIKKA LAHDESTA: TYÖ JATKUU KOHTI

TULEVAISUUTTA

– LAMKin yt-neuvottelut alkoivat 21.1.2012 ja päättyivät 12.3.2013. Neuvotteluissa asetettiin selkeät tavoitteet saada tarvittavat säästöt syntymään vuosina 2013–2015.

Mitä YT-neuvottelut merkitsivät ammattikorkeakoulun ja kirjaston osalta?

– Lahden ammattikorkeakoulun osalta merkitsee noin sadan henkilön työn lakkaamista vuoden 2015 loppuun mennessä. Pääsääntöisesti nämä painottuvat OKM:n linjauksiin lopetettavista koulutusaloista Lamkissa.

Tieto- ja kirjastopalveluista irtisanottiin vuonna 2013 yhteensä 3 henkilöä ja yhden määräaikaisen henkilön työtä ei jatketa tuotannollis-taloudellisin perustein. Välittömään asiakaspalveluun vähennys kohdistui 1 htv:tä ja muilta osin yksikkömme hallinnollisiin tehtäviin.

Minkälaisia tunnelmia muutoksista on kirjastossanne herännyt?

– Rauhallinen ja melankolinen mieliala on luonnollisesti nyt tällä hetkellä vallitsevana (28.3.), mutta tulevaisuuteen suunnataan.

Työ jatkuu kohti tulevaisuutta. Onneksi meillä on monia mielenkiintoisia haasteita edessä: LAMKin yhtiöittäminen ja sen vaikutuksesta tieto- ja kirjastopalvelujen organisointia, Älybussi-hanke, tietokeskusten uudistamisia Fellmannian satelliiteiksi 2013–2014. Millaisia tietopalveluja ja -ympäristöjä ja teknologiaa voidaan hyödyntää tulevaisuudessa oppimisessa ja opiskelussa? Tätä varmasti jokainen AMK-kirjasto joutuu omassa tehtävässään nyt visioimaan, niin me myös.

Sirkku viittaa rehtori Outi Kallioisen 26.3. henkilöstöinfon päätössanoihin, joihin on helppo yhtyä: Opiskelijat ovat osa korkeakoulu yhteisöämme ja me olemme opiskelijoita varten – Luodaan heille laadukas opiskelu- ja oppimisprosessi.

Leena Eleniuksen (SeAMK) kommentti tänä keväänä jäi mieleeni soimaan kokouksen jälkeen: "Leikkauksista ja yt:eistä huolimatta ei pidä lannistua. Meillä pitää säilyä tekemisen ja kehittämisen meininki."

LÄHTEET:

Blinnikka, Sirku 2012. Höyläystä vai rakenteellisia muutoksia. Esitys Korkeakoulujen talousseminaarissa 28.11.2012.

OKM 2008. [Korkeakoulujen rakenteellisen kehittämisen suuntaviivat vuosille 2008-2011.](#)

Yt-neuvottelut käynnistyivät hyvässä yhteistyössä. <https://blogi.eoppimispalvelut.fi/tokem-jorynaa/2012/11/02/yt-neuvottelut-kaynnistyivat-hyvassa-yhteistyossa/>

Haastattelut.